

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2284/2021
12.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Деретић, адвокат из ..., против туженог „Београдски водовод и канализација“ из Београда, чији је пуномоћник Марко Милутиновић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 286/19 од 04.12.2020. године, у седници од 12.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 2085/17 од 22.10.2018. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 286/19 од 04.12.2020. године, у ставовима првом и другом изреке, тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да су ништави Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 05.03.2015. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 29.06.2015. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 05.11.2015. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 05.01.2016. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 05.05.2016. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 01.09.2016. године, Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 29.12.2016. године и Уговор о обављању привремених и повремених послова бр .. од 25.04.2017. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ... почев од 07.03.2017. године, и да се тужени обавезе да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.750,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 172.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2085/17 од 22.10.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да су ништави уговори о обављању привремених и

повремених послова од 05.03.2015. године, 29.06.2015. године, 05.11.2015. године, 05.01.2016. године, 05.05.2016. године, 01.09.2016. године, 29.12.2016. године и 25.04.2017. године. Ставом другим изреке утврђено је да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ... почев од 07.03.2017. године. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ... од 05.03.2015. године до 06.03.2017. године. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.750,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 286/19 од 04.12.2020. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом и делу става четвртог изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става четвртог изреке који се односи на парничне трошкове, тако што је одбијен захтев за законску затезну камату на досуђене парничне трошкове почев од 22.10.2018. године до извршности пресуде. Ставовима трећим и четвртим изреке одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговоре о обављању привремених и повремених послова, и то први уговор 05.03.2015. године, на пословима ..., а затим још шест уговора о привременим и повременим пословима, и последњи уговор који је закључен 25.04.2017. године за период од 01.05. до 31.08.2017. године, за послове ... у Сектору ... производни погон ... . Из исказа тужиоца је утврђено да је од 05.03.2015. године у производном погону ... све време обављао послове ..., иако је у спорним уговорима о повременим и привременим пословима тужени мењао називе послова.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижесетепеним пресудама је усвојен тужбени захтев тужиоца, утврђена је ништавост наведених уговора о обављању привремених и повремених послова и утврђено да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ..., почев од 07.03.2017. године. По оцени нижестепених судова, тужилац је у периоду од 01.03.2015. године до 31.08.2017. године радио на истоврсним пословима континуирано, па је без утицаја то што је тужени у наведеним уговорима мењао називе послова. С обзиром да је тужилац исте послове обављао дуже од 24 месеца, активирало се правило преображаја радног односа из члана 37. став 4. Закона о раду, па је дошло до преображаја радног односа у радни однос на неодређено време почев од 07.03.2017. године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да је у нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, као корисника јавних средстава, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108/13 – који је ступио на снагу 07.12.2013. године), као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Изузетно, у складу са ставом 34. овог члана, радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35.). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% од укупног броја запослених (члан 27е став 36.). Изузетно, у складу са ставом 36, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, може бити већа од 10% укупног броја запослених уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 37.). Чланом 105. наведеног закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

Нижестепени судови су одлучујући о захтеву тужиоца применили одредбе Закона о раду, али нису имали у виду да се у односу на туженог, као корисника јавних средстава, примењује и Закон о буџетском систему. Одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време, како је то прописано чланом 105. Закона о буџетском систему.

Имајући у виду напред наведено, односно да нижестепени судови нису водили рачуна о цитираним одредбама Закона о буџетском систему и његовом односу са Законом о раду у погледу прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, то су нижестепене одлуке преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му припадају опредељени трошкови потребни за вођење поступка, у смислу чл. 153. став 1., 154., 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП, и то за састав одговора на тужбу од стране адвоката и 16.500,00 динара, за заступање на пет одржаних рочишта по 18.000,00 динара, за састав жалбе 33.000,00 динара и за састав ревизије 33.000,00 динара, све према важећој адвокатској тарифи.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић